

TÜRKİYE ULUSAL VEREM SAVAŞI DERNEKLERİ FEDERASYONU

71. VEREM HAFTASI AÇIKLAMASI

(08-13 Ocak 2018)

Değerli basın mensupları,

2018 yılı Dünya' da "Tüberkülozla Mücadele Yılı" olacak!

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu eylül ayında sadece tüberkülozu konuşmak için toplanıyor!

Türkiye 2018' e tüberküloz açısından çok iyi bir haberle girdi;

Tüberkülozlu hastalara doğrudan nakit yardımı başlatan Sağlık Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Yardım Bakanlıklarımıza teşekkür ediyoruz!

Geçen Kasım ayının 16-17' sinde Dünya ülkelerinden çok sayıda sağlık bakanı sadece tüberkülozla mücadeleyi konuşmak için Moskova' da bir araya gelmişti. 2018 yılı Eylül ayında ise Dünya tarihinde ilk defa Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tüberküloz gündemi ile toplanıp tüberkülozla mücadele için çok daha büyük bir adım atmış olacaktır. Bu karar tüberkülozun insanlık açısından önemini bir kere daha açıkça ortaya koymuştur(http://www.who.int/tb/features_archive/unga-meeting-tuberculosis/en/)

Dünya' da tüberküloz hastalığı azalmakta fakat bu azalış hastalığın planlanan zamanda ortadan kalkması için henüz çok yetersizdir!

Dünya' da her yıl milyonlarca kişiye tüberküloz tansı konulmakta ve milyonlarca hasta başarılı ile tedavi edilmektedir, 2000-2016 yılları arasında 53 milyon kişinin ölümü engellenmiştir fakat hala hasta bulma ve tedavi etme açısından büyük bir açık bulunmaktadır.

Hesaplamalara göre 2016 yılında Dünya' da 10,4 milyon kişi tüberküloz yakalanmıştır. Bunların %90' ı erişkindir (%65 erkek, % 35 kadın). Tüberküloz 2016 yılında yaklaşık 1,7 milyon kişinin ölümüne neden olmuştur.

İlaça dirençli tüberküloz önemli bir tehdit olmaya devam etmektedir. 2016 yılında yeni hastalar içinden 600 000 Rifampisin dirençli olgu vardır ve bunların 490.000'i Çok İlaça Dirençli Olgudur (ÇİD-TB). Global olarak ne yazık ki hesaplanan dirençli hastaların sadece % 22' sinde tedaviye başlanabilmektedir. Diğer hastalar gerçek teşhis ve tedaviye ulaşamamakta, bu dirençli basili etrafa yaymaya devam etmekte veya ölmektedirler.

Global olarak TB görülme sıklığı her yıl % 2, hastalıktan ölüm hızı da her yıl % 16 düşmektedir. Fakat Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) "END TB Stratejisi'nin" 2035 hedeflerine ulaşabilmek için hastalık hızının yılda %4-5 azalması gerekmektedir.

Dünya çapında bakıldığında 2016 yılında hesaplanan 10,4 milyon TB hastasının 1,9 milyonu beslenme azlığına, 1 milyona HIV enfeksiyonuna, 0,8 milyonu sigaraya, 0,8 milyonu ise şeker hastalığına bağlı olarak ortaya çıkmıştır.

Bu günkü koruma, tanı ve tedavi yaklaşımları hedefe ulaşmak açısından yetersiz kalmaktadır. DSÖ'nün ilan ettiği "The End TB Strategy" (Tüberküloza Son Stratejisi) yeni teşhis, yeni aşı ve yeni ilaç ihtiyacını çok acil olarak vurgulamaktadır.

Türkiye'de tüberküloz sıklığı azalmakta fakat azalışın hızlanması ve ortaya çıkan yeni sorunlarla baş edebilmek yeni politikalara ihtiyaç vardır!

Ülkemizde tüberküloz görülme sıklığı her yıl % 5-7 azalmaktadır. Türkiye' de tüberküloz sıklığı 2005 yılında 100.000 de 28,5 iken bu rakam 2016 yılında 15,6' ya düşmüştür. Ülkemizde 2016 yılında 12.417 hasta saptanmıştır bu hastaların 904'ü (% 7,3) göçmendir.

Tüberkülozlu hastalara doğrudan nakit yardımı başlatan Sağlık Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Yardım Bakanlıkları arasında imzalanan protokol için yetkililerimize teşekkür ediyoruz!

Dünya Sağlık Örgütü programında da belirtildiği gibi tüberkülozlu hastalar ekonomik sosyal yardım tüberkülozla mücadele hayati bir önem taşımaktadır. Yoksul tüberkülozlu hastalara yardımlar şimdiye kadar kaynakları sınırlı olan Verem Savaşı Dernekleri tarafından yapılmaya çalışılmıştır. Her iki bakanlığımız tarafından imzalanan ve 8 Ocak 2018 tarihinde yürürlüğe girecek yeni protokol ile ihtiyacı olan her tüberkülozlu hastaya her ay 1080,50 TL verilmesi ve ayrıca yatağa bağımlı veya ev koşulları kötü olan hastalara ek yardımlar yapılması karara bağlanmıştır. Bu ülkemizde tüberkülozla mücadele de yeni bir dönem anlamına gelmektedir.

Dirençli tüberküloz, uluslararası göçmenler ve tüberkülozu zemin hazırlayan HIV/AIDS ile mücadele özel programlar çerçevesinde ele alınmalıdır

Diğer hastalara göre tedavisi çok daha zor ve uzun olan İlaçlara Dirençli Tüberküloz hastalarının etrafa bulaştırmadan daha erken dönemde tanısı, düzenli tedavisi ve takibi gereklidir. Bunun için ülkemizde henüz yeni olarak devreye giren moleküler hızlı tanı ve ilaç direnç testi yöntemlerinin yaygınlaştırılması gereklidir.

Farklı kıta ve ülkelerden başta İstanbul olmak üzere ülkemize gelen ve bazen HIV ve dirençli tüberküloz basili taşıyıcısı da olabilen hasta göçmenlerin hızlı teşhisi ve gerekli düzenli tedavileri için özel tıbbi ve sosyal programlara ihtiyaç bulunmaktadır.

İstanbul' da veremle mücadele özel bir öneme sahiptir!

İstanbul' da 2016 yılında 3585 hasta bulunmuştur. Türkiye' deki tüm hastaların yaklaşık üçte biri, göçmen tüberkülozlu hastaların yarısına yakını, ilaçlara Dirençli hastaların ise yarısından fazlası İstanbul' da ortaya çıkmaktadır. Oysaki uzun süredir İstanbul' da verem savaş mücadelesi kullanılan insan ve mali kaynaklar açısından bu yükü karşılanılmayacak derecede zayıf yapıdadır. Bu durumun ayrı bir başlık altında ele alınması ve sorunların giderilmesi tüm ülkemiz verem mücadelesi için büyük önem taşımaktadır.

Tüberkülozla mücadelede sivil toplum kuruluşları ile işbirliği esastır!

Veremle mücadeledeki ülke olarak göreceli başarılı durumumuza ulaşmakta Verem Savaşı Derneklerinin önemli bir rolü olmuştur. DSÖ' nün de ısrarla vurguladığı gibi mücadelenin geliştirilmesi ve hastalığı ortadan kaldırmayı hedefleyen yeni dönemde de tüm dünya da olduğu gibi sivil toplum kuruluşları ile işbirliği esas alınmalıdır.

Türkiye Ulusal verem Savaşı Dernekleri Federasyonu (www.verem.org.tr)